

Balanç de resultats de l'activitat de donació i trasplantament a Catalunya, 2023

(Dades preliminars)

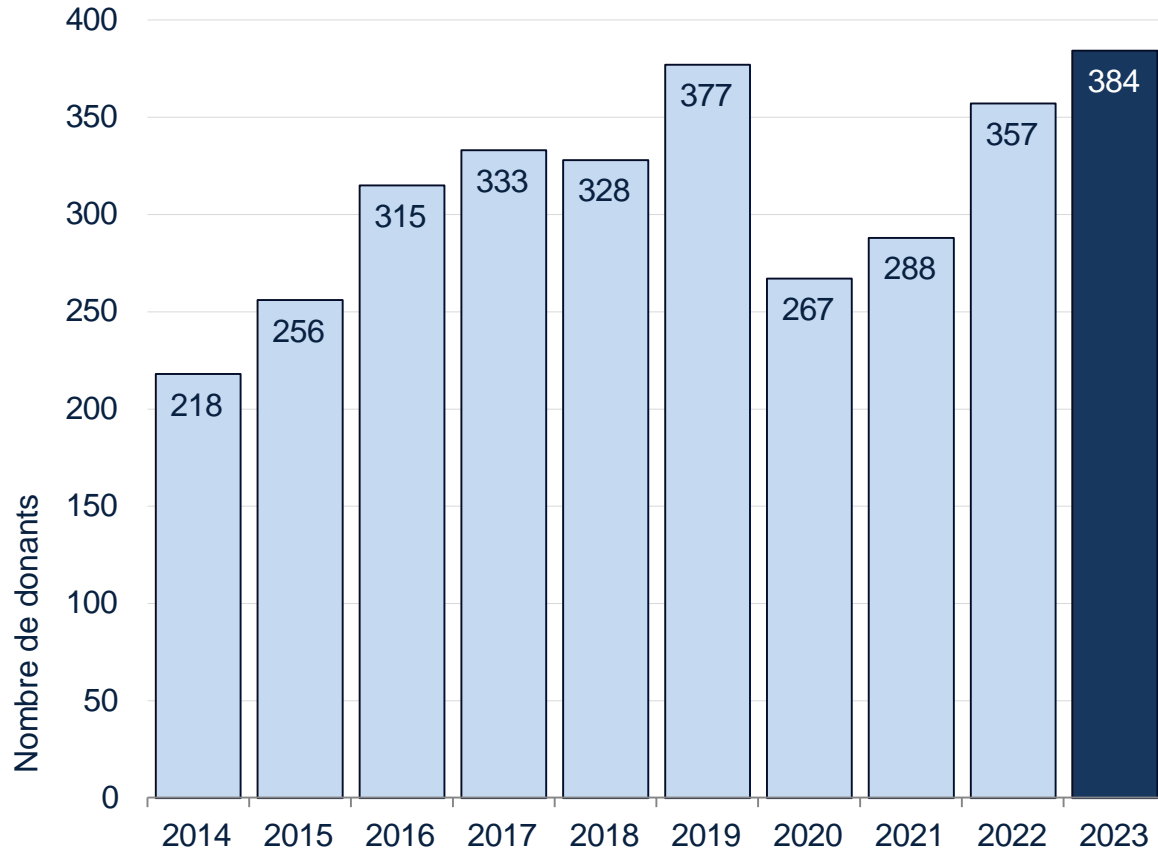
Dilluns, 15 de gener de 2024, a les 11.30 h.
Sala d'Actes del Departament de Salut

 Generalitat
de Catalunya

Salut/OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

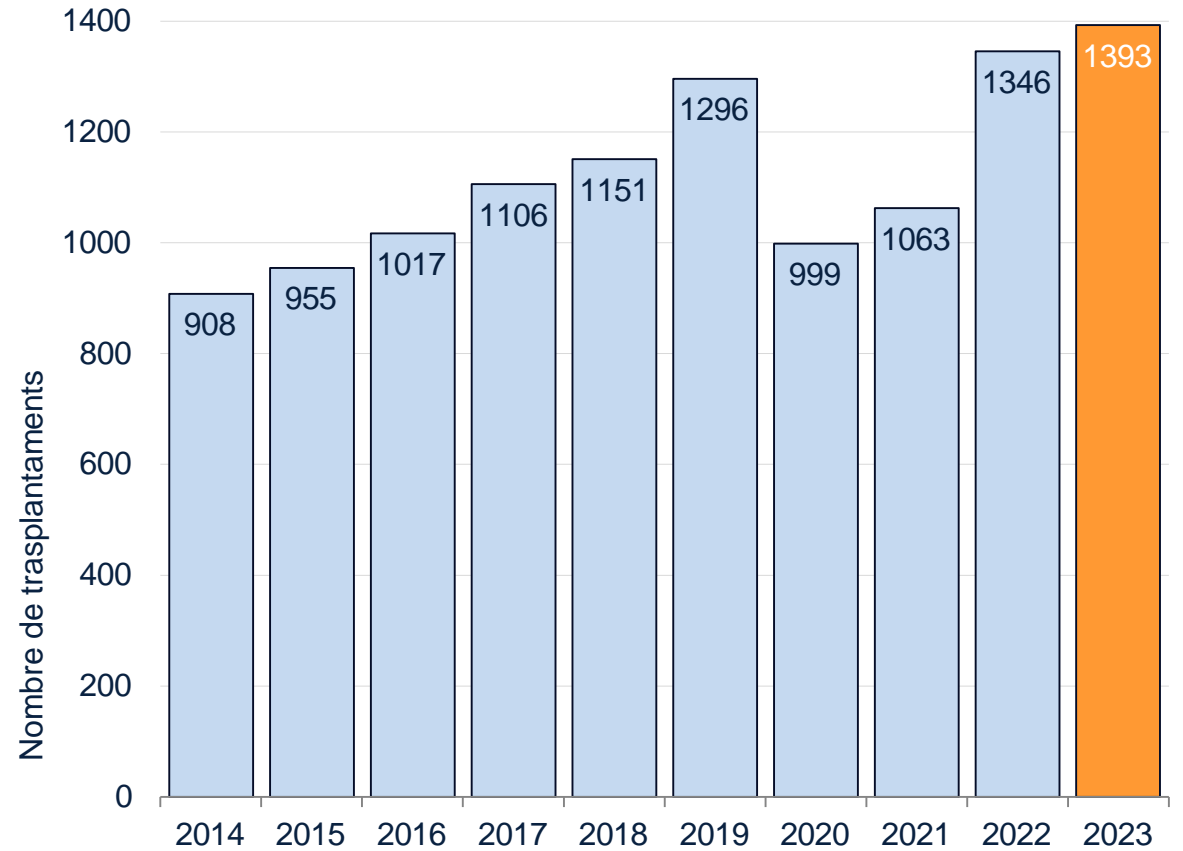
On estem?

Evolució del nombre donants cadàver reals

+7,6% respecte el 2022

Evolució del nombre trasplantaments

+3,5% respecte el 2022

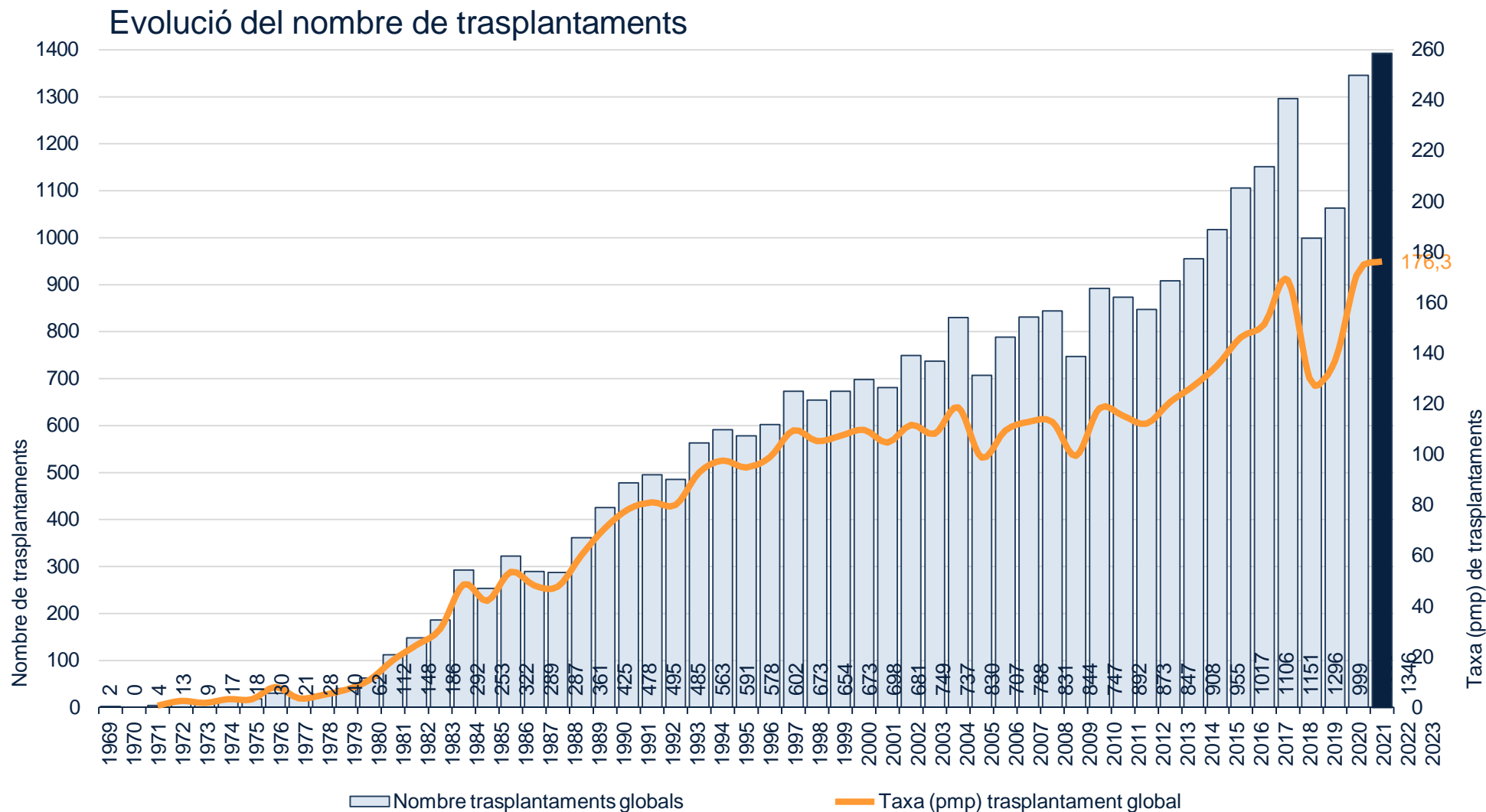

“Nous màxims històrics de donació i de trasplantament d'òrgans a Catalunya al 2023”

Trasplantaments d'òrgans

1.393 trasplantaments
 (+3,5% respecte el 2022)
Taxa: 176 pmp

 976

Ronyó

 226

Fetge

 56

Cor

 102

Pulmó

 33

Pàncrees

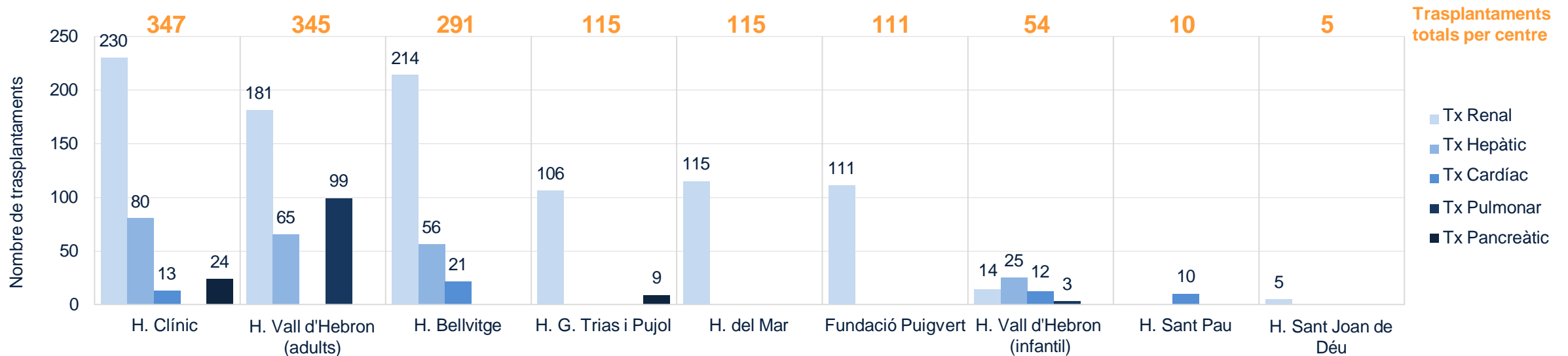

“Els trasplantaments d'òrgans augmenten un 3,5% respecte el 2022 amb 1.393 intervencions i arriben a una taxa de 176 trasplantaments per milió de població el 2023”

Comparativa trasplantaments

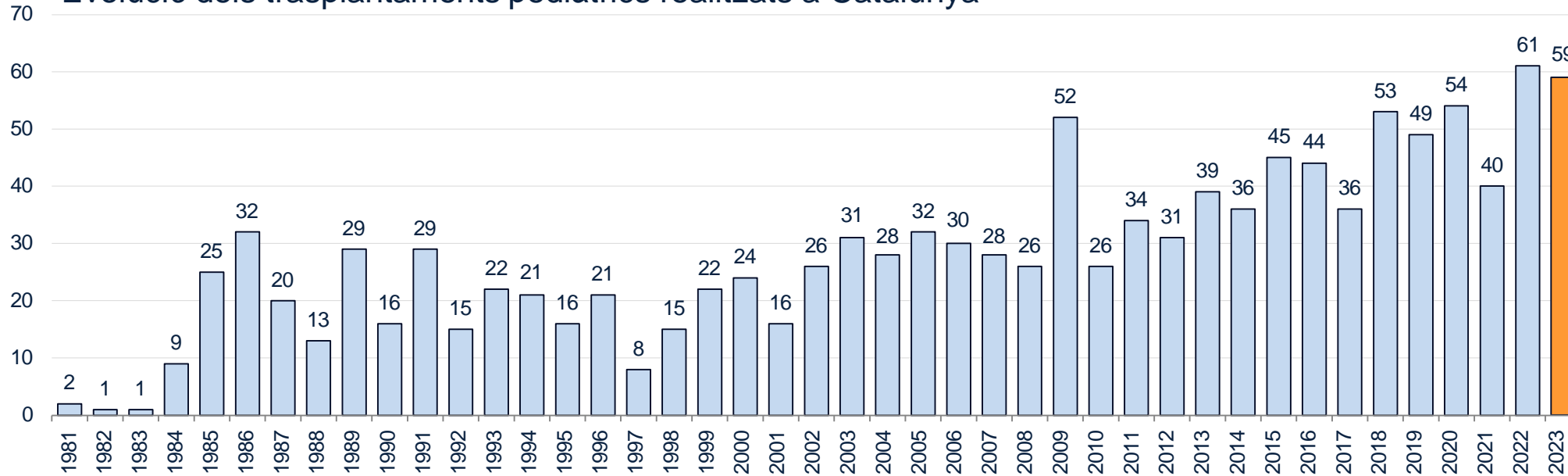
	2023	2022	Diferència
Trasplantaments renals	976	949	2,9%
Trasplantaments hepàtics	226	203	11,3%
Trasplantaments cardíacs	56	54	3,7%
Trasplantaments pulmonars	102	107	-4,7%
Trasplantaments pancreàtics	33	33	0,0%
Trasplantaments globals	1.393	1.346	3,5%

Trasplantaments segons programa i centre, 2023

Trasplantaments pediàtrics

Evolució dels trasplantaments pediàtrics realitzats a Catalunya

59

trasplantaments
pediàtrics el 2023

1.217

trasplantaments
d'òrgans acumulats
en centres pediàtrics
a Catalunya,
1981-2023

Trasplantaments pediàtrics per tipus d'òrgan, 2023

19

Ronyó

25

Fetge

Nou rècord!

12

Cor

Nou rècord!

3

Pulmó

Donants vius

187 Donants vius 2023
+5,1% respecte el 2022

187
Donants vius renals

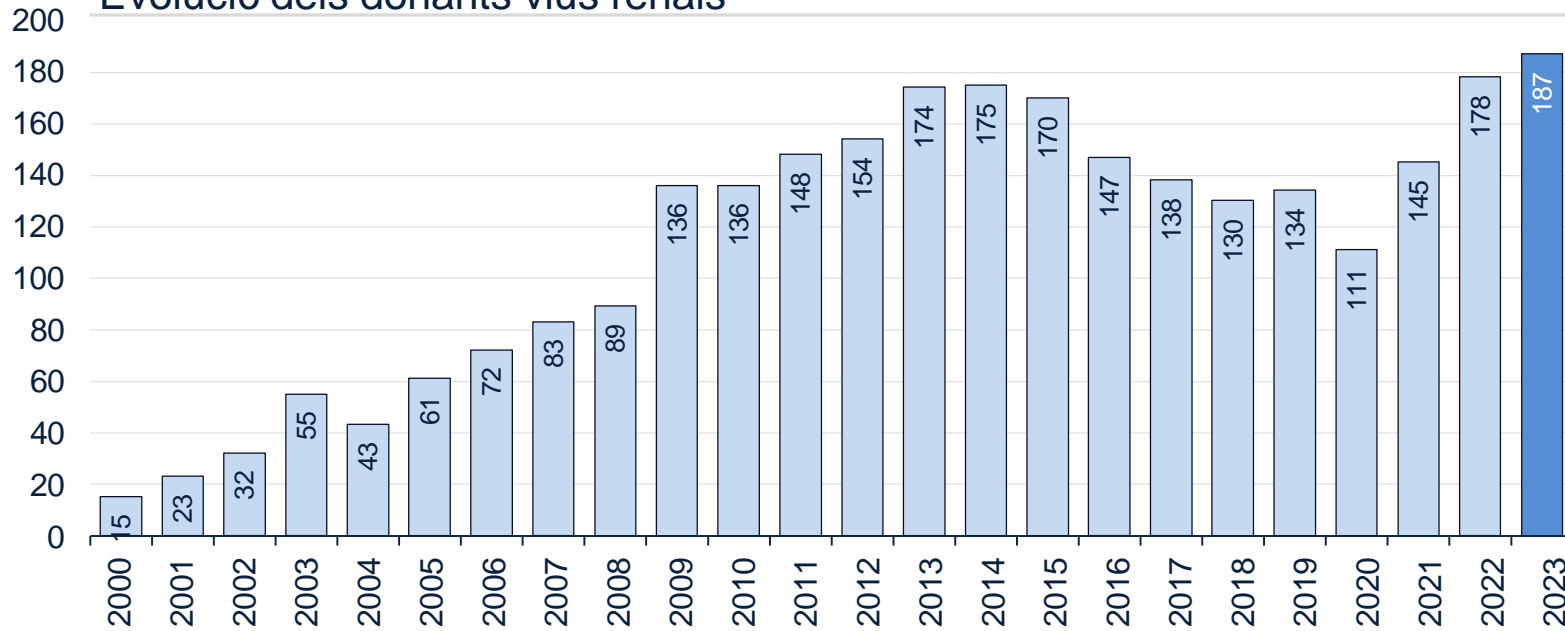

0
Donants vius hepàtics

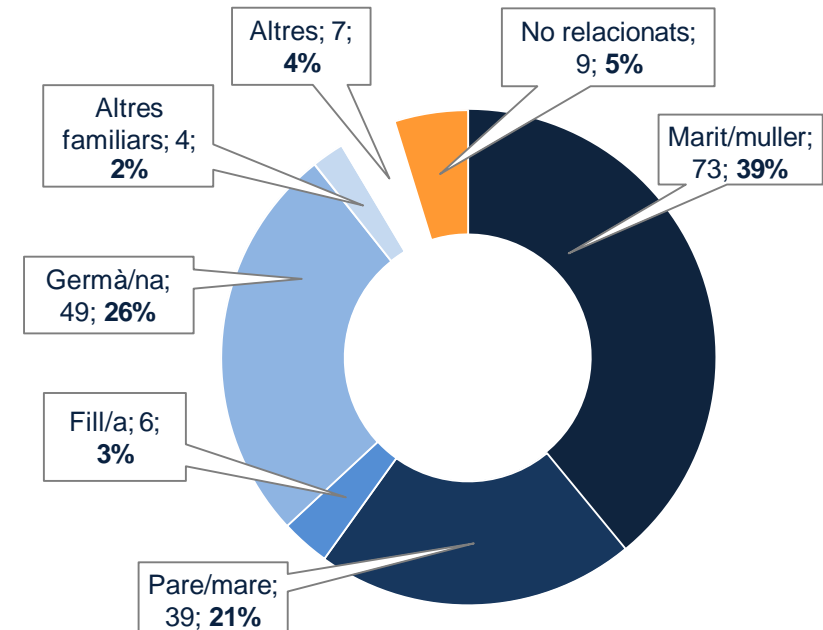
La majoria dels donants vius són dones (73%) amb una edat mitjana de 56 anys.

La majoria dels receptors de donants vius són homes (71%) amb una edat mitjana de 51 anys.

Evolució dels donants vius renals

Parentiu donant - receptor, 2023

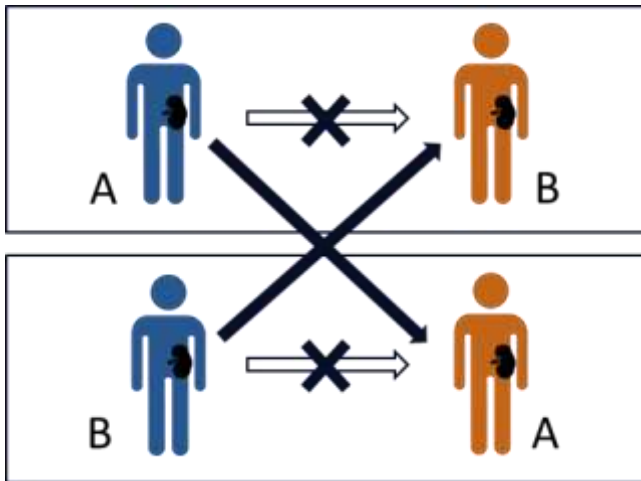

Programa de trasplantament renal creuat

El Programa de trasplantament renal creuat es basa en l'intercanvi de donants vius de ronyó entre 2 o més parelles.

L'objectiu és oferir als pacients amb insuficiència renal crònica la possibilitat de rebre un empelt de donant viu encara que la seva parella o familiar, que desitja fer efectiva la donació, sigui incompatible.

Exemple més senzill: dues parelles donant viu-receptor incompatibles per grup sanguini

Activitat del programa de trasplantament renal de donant viu creuat amb intervenció de centres catalans el 2023

5 **2 creuats** (2 parelles) i **3 cadenes** (3 o més parelles) amb la participació d'algun hospital de Catalunya

1 cadena del programa internacional amb la participació de l'Hospital de Pàdua (Itàlia)

6 **Trasplantaments renals** amb donant viu creuat a Catalunya

Infografia sobre el Programa de trasplantament renal creuat. Disponible al web de l'OCATT.

EL TRASPLANTAMENT RENAL DE DONANT VIU CREUAT

Què és?

El Programa de Trasplantament Renal Creuat es basa en l'intercanvi de donants vius de ronyó entre 2 o més parelles.

L'objectiu del programa és oferir als pacients en espera d'un trasplantament renal, la possibilitat de rebre un empelt de donant viu, malgrat la incompatibilitat amb la seva parella o el seu familiar.

L'exemple més senzill: dues parelles donant viu-receptor incompatibles per grup sanguini.

El programa

Espanya va posar en marxa el Programa de Trasplantament Renal Creuat el 2009. Des de llavors, l'ONT és la responsable de:

- Gestionar i actualitzar la base de dades amb les parelles donant-receptor.
- Realitzar periòdicament els encreuaments per valorar possibles trasplantaments.
- Organitzar les intervencions simultànies, juntament amb els altres actors del sistema.

Més enllà de les nostres fronteres

Posteriorment, l'ONT va impulsar la creació del Programa Internacional de Trasplantament Renal Creuat, entre els països que integren l'Aliança de Trasplantaments del Sud d'Europa (Espanya, França, Itàlia, Portugal, República Txeca i Suïssa).

Amb la internacionalització del Programa de Trasplantament Creuat es busca augmentar les possibilitats que tenen les parelles de trobar un donant compatible: Com més parelles hi participin i més gran sigui la seva heterogeneïtat genètica, majors són les opcions de fer efectiva la donació i l'intercanvi renal.

Gràcies a aquest programa s'han realitzat 7 trasplantaments, 6 amb la participació d'un hospital català!

Salut/OCATT
Organització Catalana de Trasplantaments

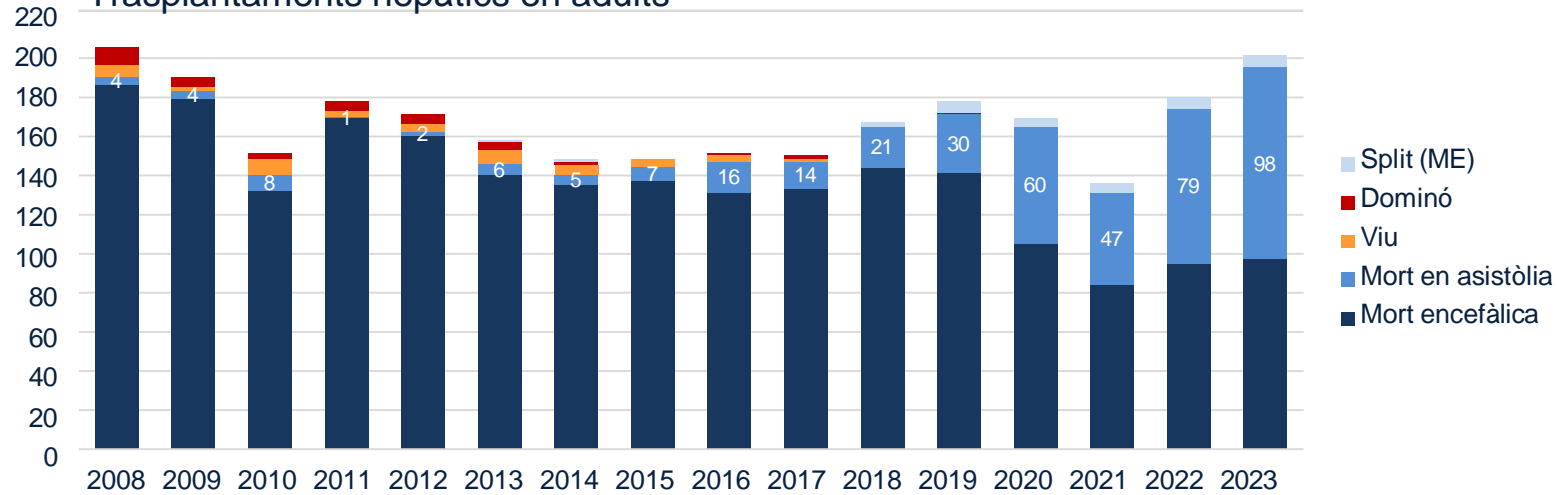
Més informació a trasplantaments.gencat.cat

OCATT: Organització Nacional de Trasplantaments

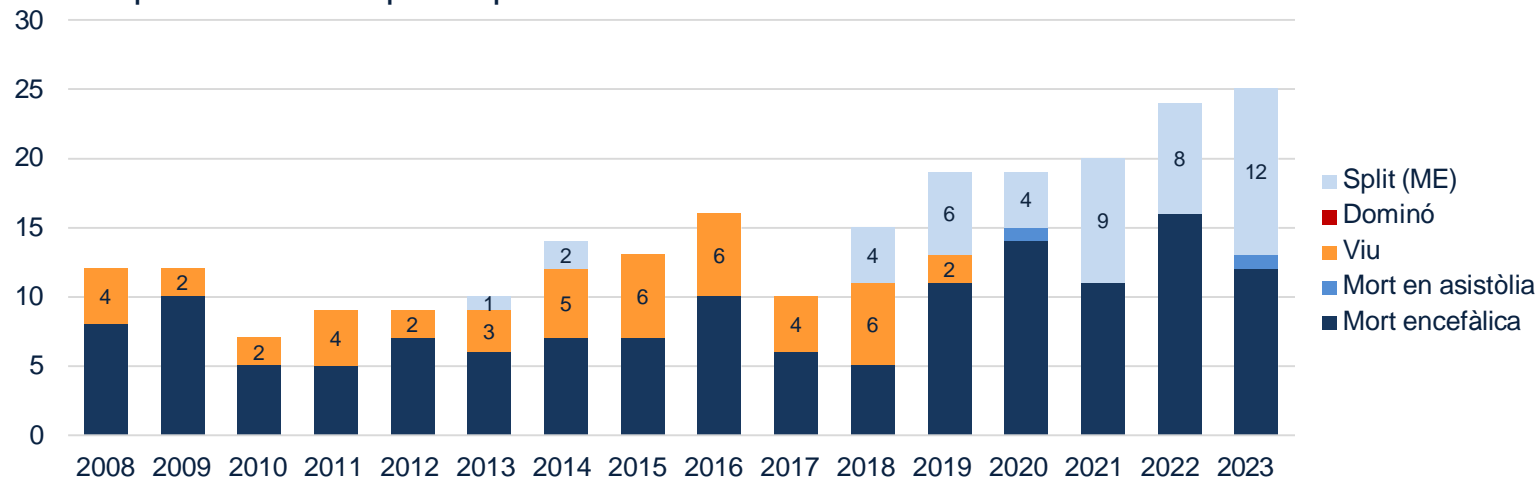
Càtedra d'Infermeria per a la gestió de la donació i el trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules a Catalunya, OCATT, 2024

Asistòlia i Split en trasplantament hepàtic

Trasplantaments hepàtics en adults

Trasplantaments hepàtics pediàtrics

Publicada l'experiència catalana (trasplantaments d'adults)

<https://www.elsevier.es/es-revista-cirugia-espanola-36-avance-resumen-optimizacion-resultados-del-programa-biparticion-S0009739X23002270>

Original
Optimización de los resultados del programa de bipartición hepática para trasplante split

Oriana Barrios^{a,*}, Cristina Dopazo^b, Miguel Angel López-Boado^c, Concepción Gómez-Gavara^b, Ylliam Fundora Suarez^c, Abiguel Torrents^d y Laura Llado^a

^aDepartamento de Cirugía HEP y Trasplante Hepático, Hospital Universitario de Bellaterra, Barcelona, España
^bDepartamento de Cirugía HEP y Trasplante Hepático, Hospital Universitario Vall d'Hebron, Universidad Autónoma de Barcelona, Barcelona, España
^cDepartamento de Cirugía HEP y Trasplante Hepático, Hospital Clínic Barcelona, IDIAPs, Universidad de Barcelona, Barcelona, España
^dOrganización Catalana de Trasplantes (OCATT), Servicio Catalán de Salud, Cataluña, España

INFORMACIÓN DEL ARTÍCULO
 Número del artículo:
 Recibido el 6 de junio de 2023
 Aceptado el 27 de julio de 2023
 On line el 23 de agosto de 2023

RESUMEN
Introducción: El trasplante hepático (TH) split es un procedimiento extendido por toda Europa. En 2018 en Cataluña, se redefinió la distribución de donantes, siendo candidatas potenciales para split todos aquellos menores de 35 años y se flexibilizó la selección del adulto para el injerto derecho. El objetivo del estudio es evaluar el efecto de estas modificaciones en la utilización de donantes para split, en las listas de espera (LE) y en los resultados de los adultos que recibieron un injerto split.
Método: Estudio observacional y retrospectivo; dos periodos de recogida de datos -pre- (2013-2017) y -post- (2018-2023). Los resultados de los receptores adultos se analizaron mediante un propensity score matching.
Resultados: En el primer periodo fueron registrados tres donantes y se trasplantaron tres pacientes pediátricos y dos adultos; en el periodo post se obtuvieron 24 donantes, realizándose el trasplante en 19 adultos y 24 receptores infantiles. Al comparar las LE se evidenció una disminución significativa tanto en la de adultos ($p = 0,0001$) como en la infantil ($p = 0,0004$) y hasta en tres ocasiones no hubo receptores en la LE infantil. No se observaron diferencias significativas en cuanto a mortalidad o mortalidad, ni en la supervivencia global en el grupo de receptores adultos de injertos split.
Conclusiones: La flexibilidad en la selección del receptor adulto y la nueva distribución de donantes ayuda a aumentar la tasa de bipartición, permitiendo reducir la LE pediátrica sin afectar los resultados en los transplantados adultos ni su estancia en LE.
 © 2023 AEG. Publicado por Elsevier España, S.L.U. Todos los derechos reservados.

* Autor para correspondencia.
 Correo electrónico: orbarrios@clinic.hospital.cat (O. Barrios).
<https://doi.org/10.1016/j.ciresp.2023.07.008>
 0009-7390/© 2023 AEG. Publicado por Elsevier España, S.L.U. Todos los derechos reservados.

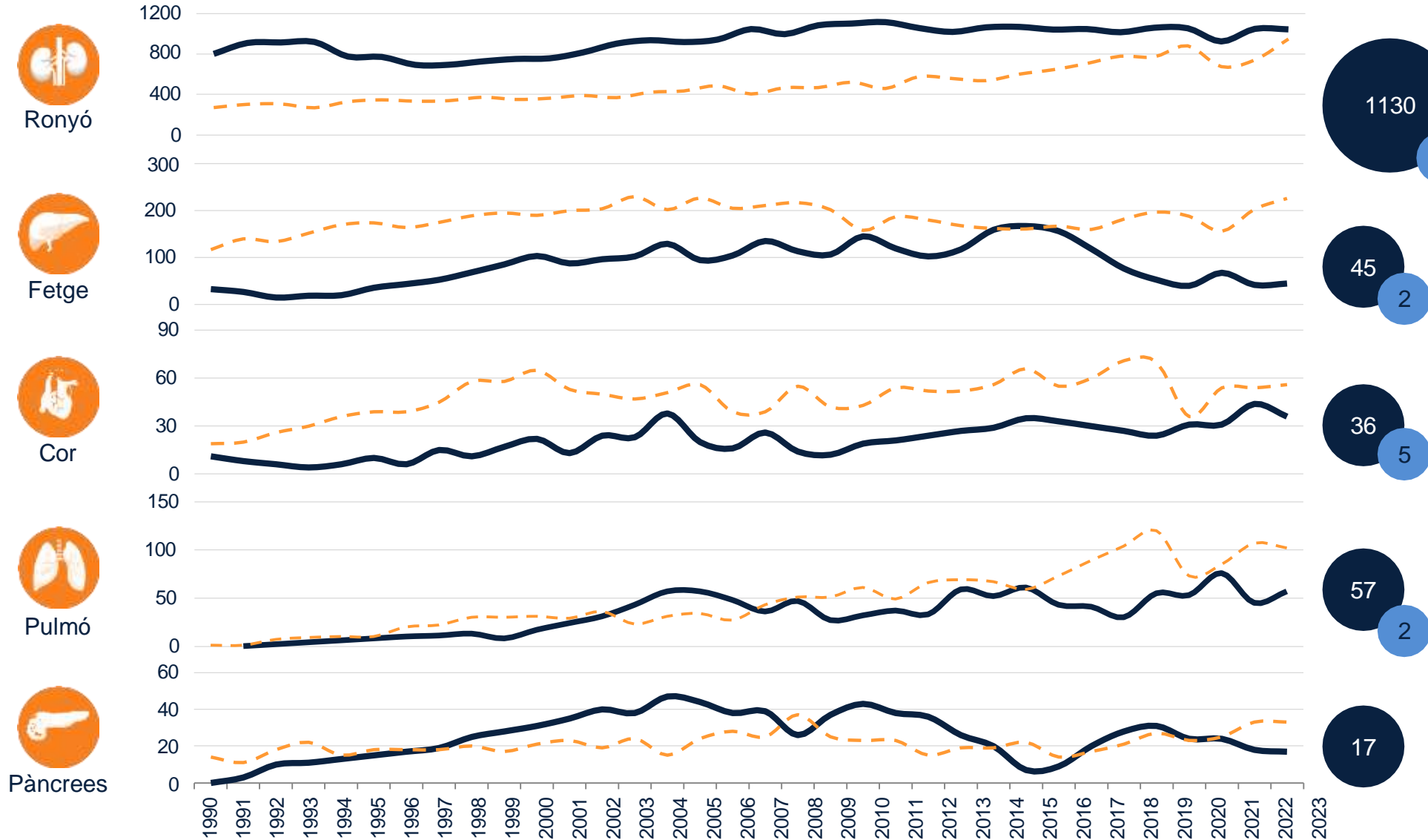
“La recuperació de fetges de donants de mort en assistòlia gràcies a la preservació normotèrmica i la tècnica Split han reduït a 0 els donants vius hepàtics i els dominó en els darrers anys.”

Lista d'espera

1.285 persones continuen esperant la seva oportunitat (a 31 de desembre de 2023)

Lista d'espera segons tipus d'òrgan, 2023

1.285
persones estan a l'espera d'un trasplantament

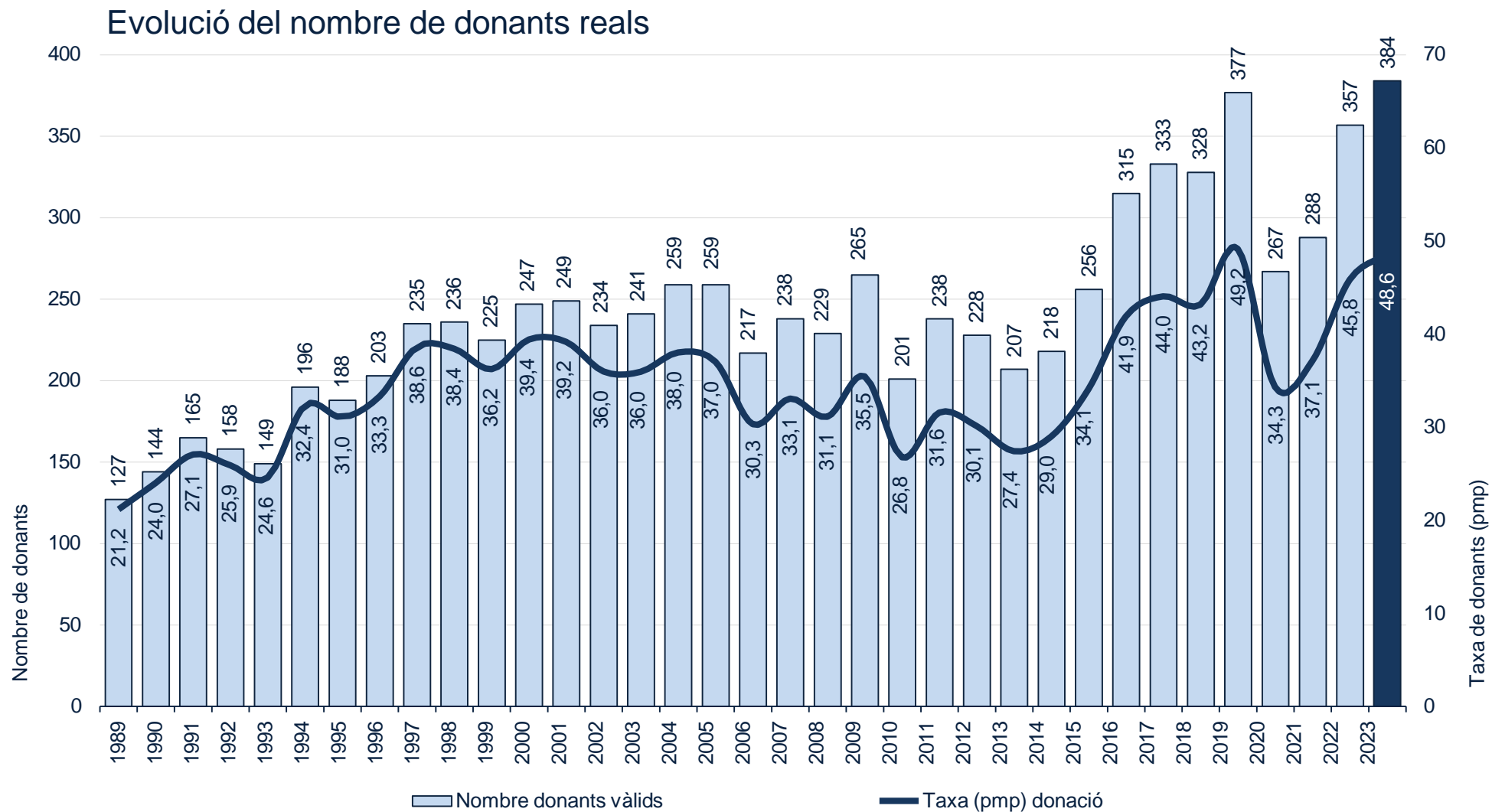
138
esperen un òrgan vital (fetge, cor, pulmó)

17
infants en llista d'espera al final de l'any

A blue-tinted photograph of a hospital room. In the center, a medical professional is attending to a patient lying in a hospital bed. To the left, another medical professional stands near a piece of medical equipment. In the background, a man in scrubs is looking at a monitor displaying vital signs. The room is filled with various medical devices, including monitors, IV stands, and a patient bed. The overall atmosphere is clinical and professional.

***“No hi ha trasplantaments
sense donants”***

Donants cadàver reals

384 donants reals

(+7,6% respecte el 2022)

Taxa: 49 pmp

169 (44%*)

Donants en mort encefàlica

215 (56%*)

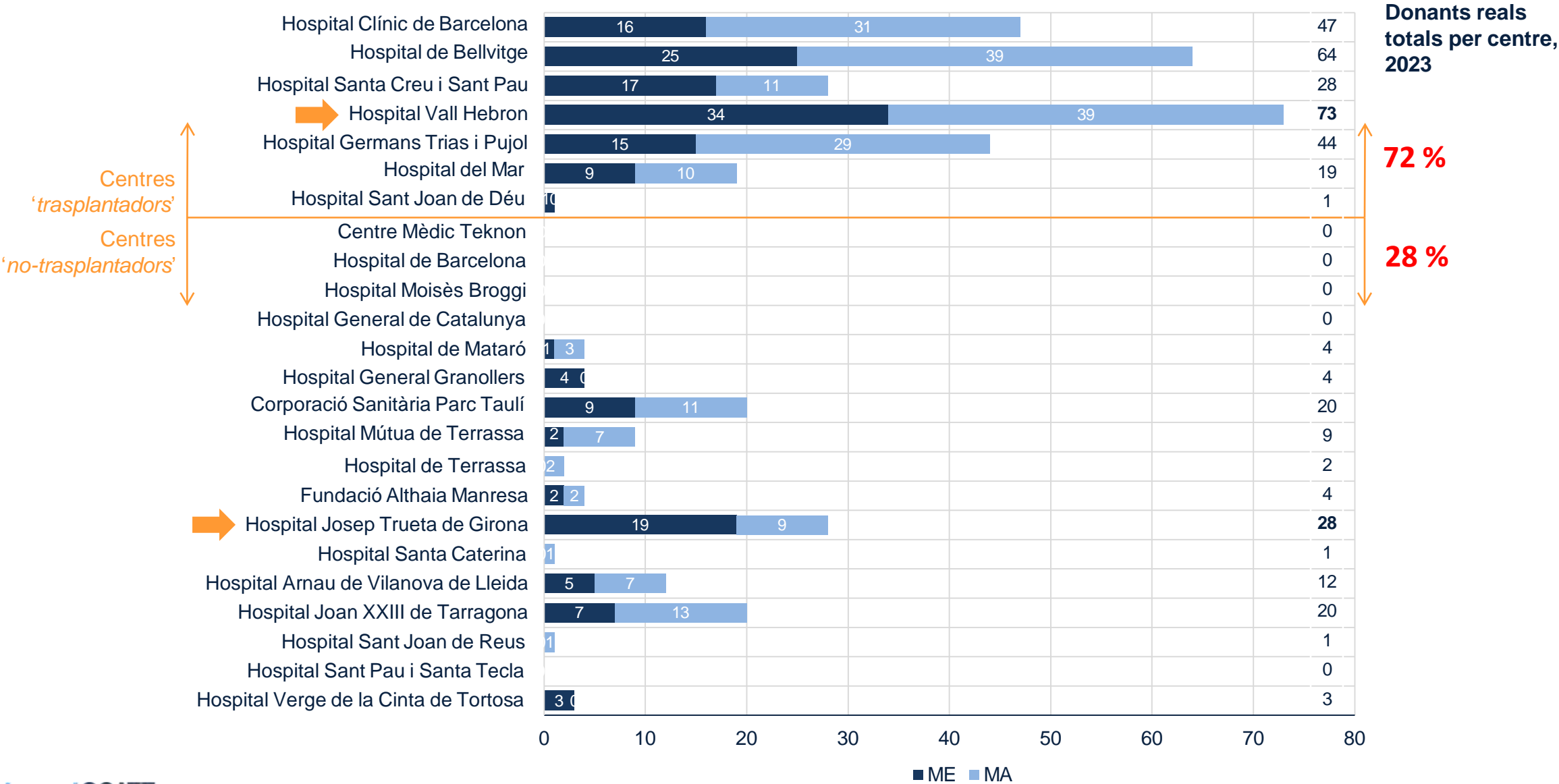
Donants en mort en assistència

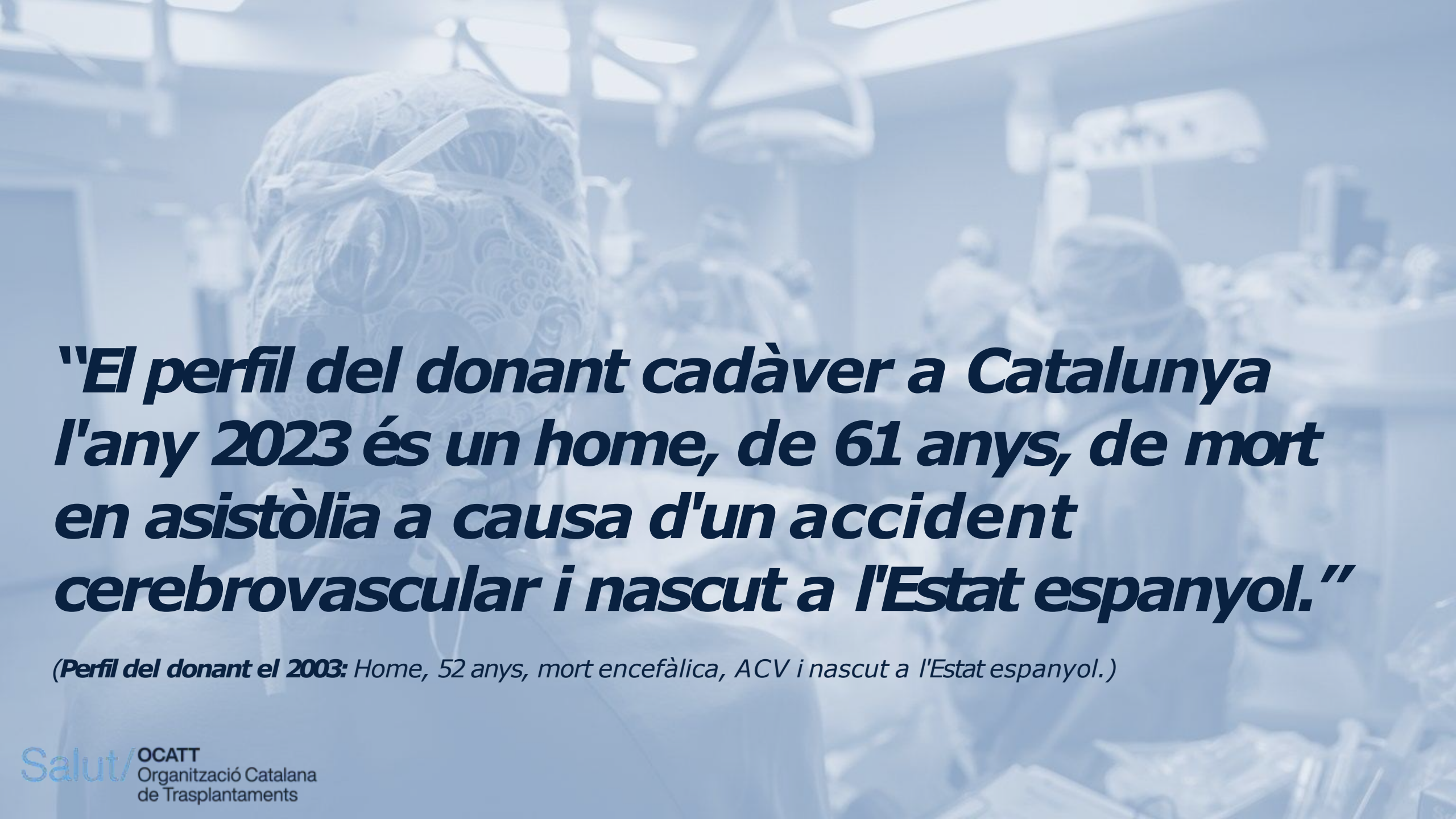
**Sobre el total de donants cadàvers*

“La donació al 2023 augmenta un 7,6% respecte a l’any 2002 amb 384 donants cadàver vàlids i una taxa de 49 donants per milió de població”

Donants cadàver per tipus i centre

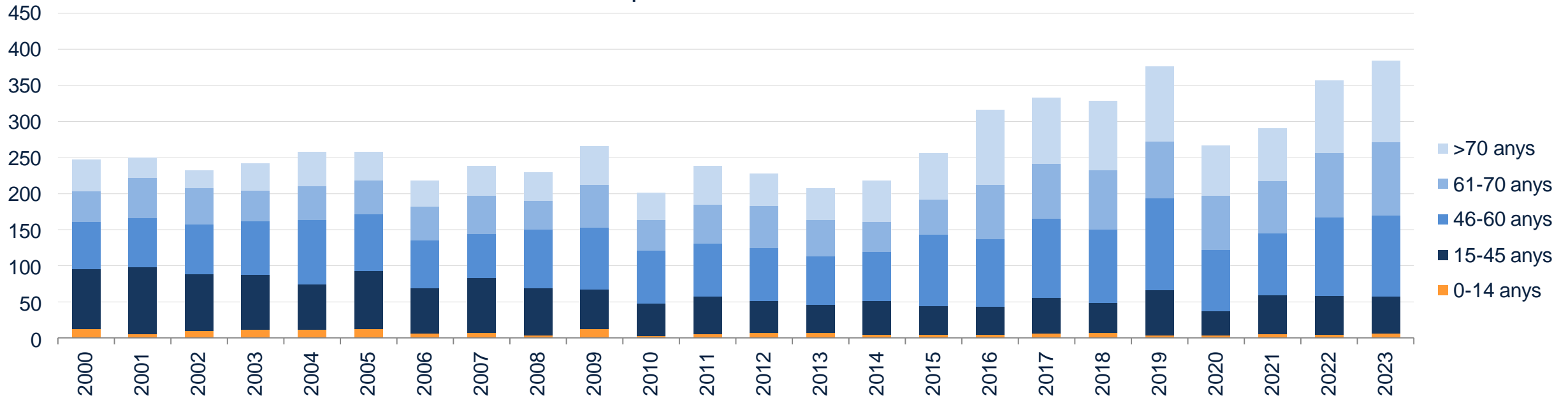

“El perfil del donant cadàver a Catalunya l'any 2023 és un home, de 61 anys, de mort en assistència a causa d'un accident cerebrovascular i nascut a l'Estat espanyol.”

(Perfil del donant el 2003: Home, 52 anys, mort encefàlica, ACV i nascut a l'Estat espanyol.)

Edat dels donants

Evolució del nombre de donants cadàver vàlids per causa de mort

L'edat mitjana dels donants >14 anys va ser de **60,9 anys** (52 anys l'any 2003)

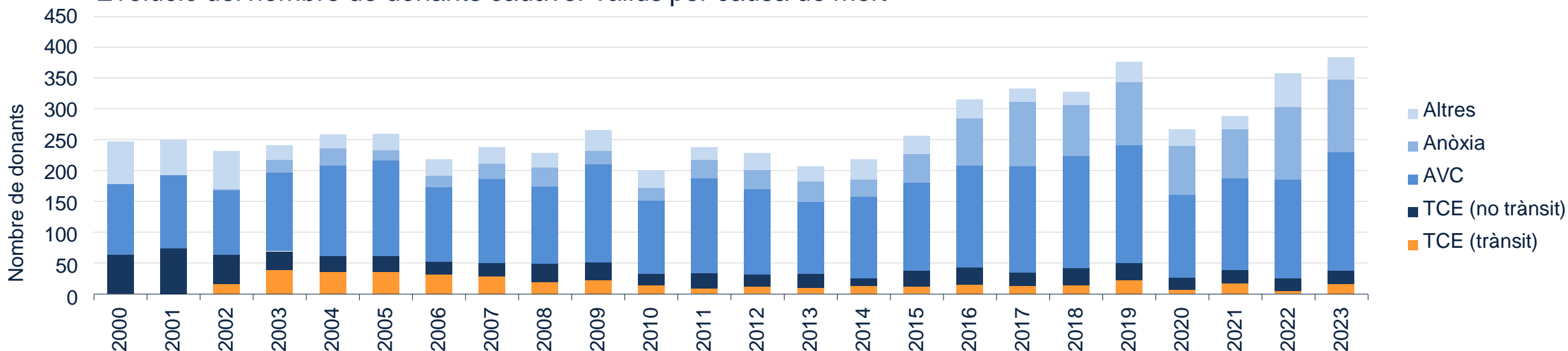
Un **55,9%** dels donants tenien més de 60 anys. I un **29,4%** més de 70 anys

El donant de més edat (amb almenys un òrgan trasplantat) tenia **88 anys**

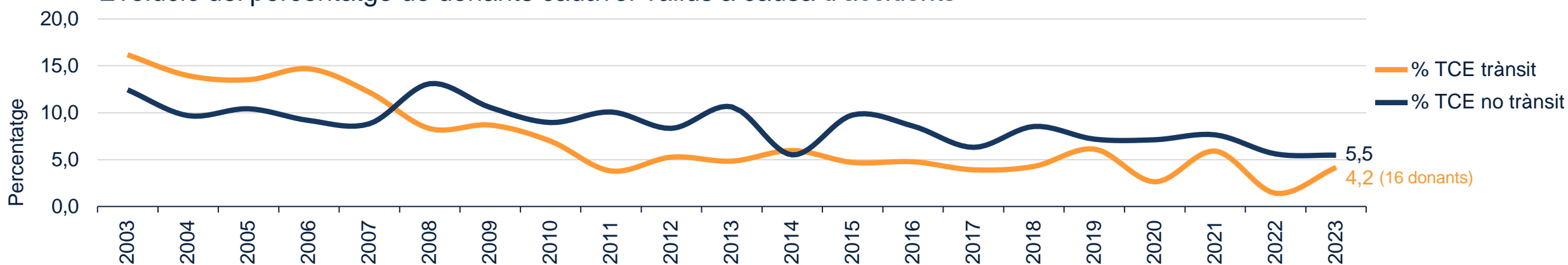

Causes de mort dels donants

Evolució del nombre de donants cadàver vàlids per causa de mort

Evolució del percentatge de donants cadàver vàlids a causa d'accidents

“Un 4% dels donants el 2023 han mort a causa d'un accident de trànsit, una tendència a la baixa des de fa ja molts anys”

Donació post-PRAM

PREstació AJuda a MORir

21

persones han donat els seus òrgans després d'una PRAM a Catalunya des de la publicació de la Llei

74

trasplantaments realitzats

32

Ronyó

14

Fetge

3

Cor

22

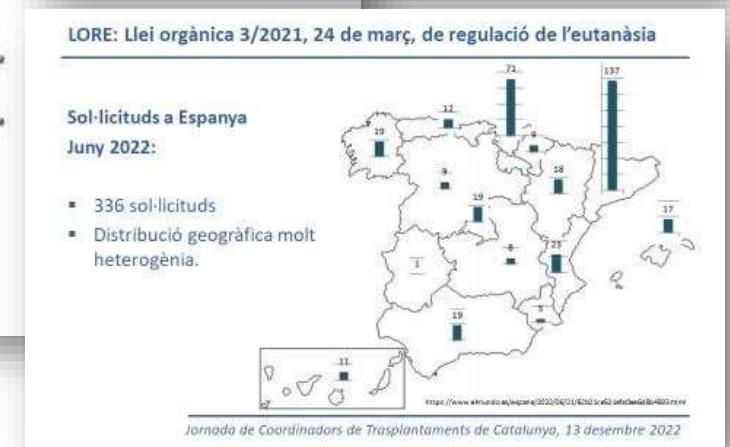
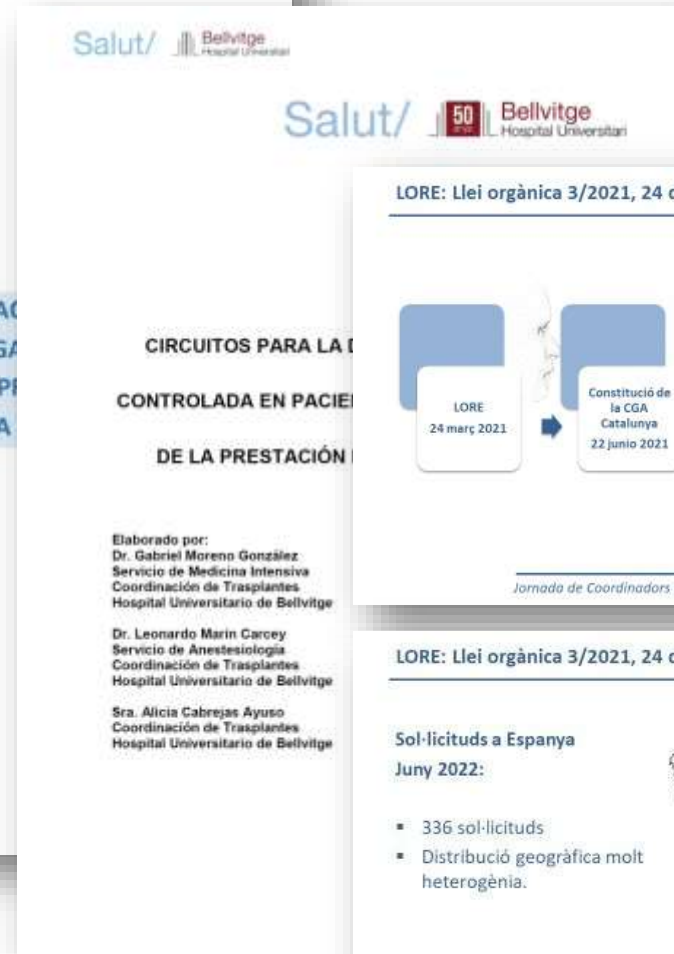

Pulmó

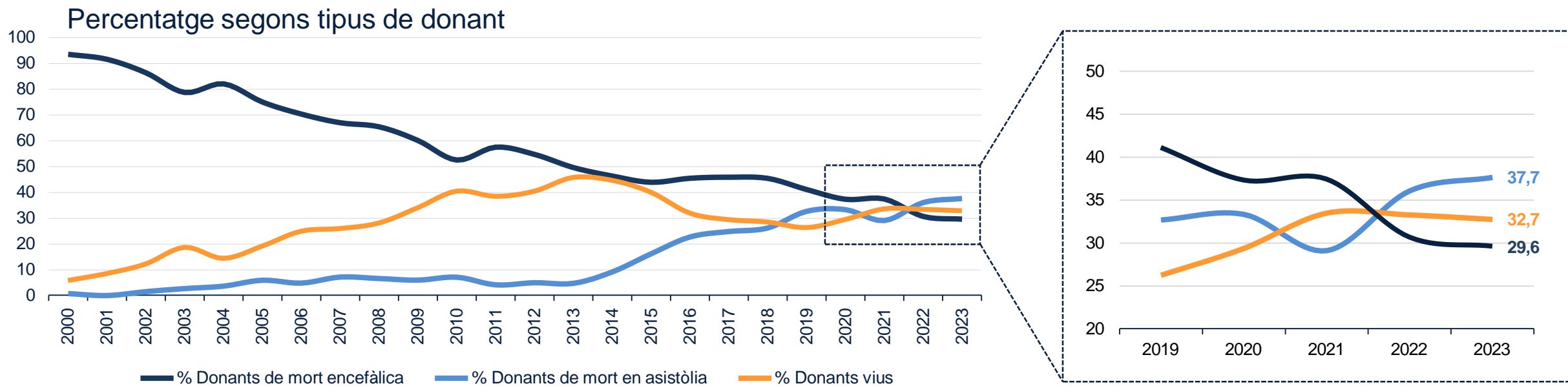
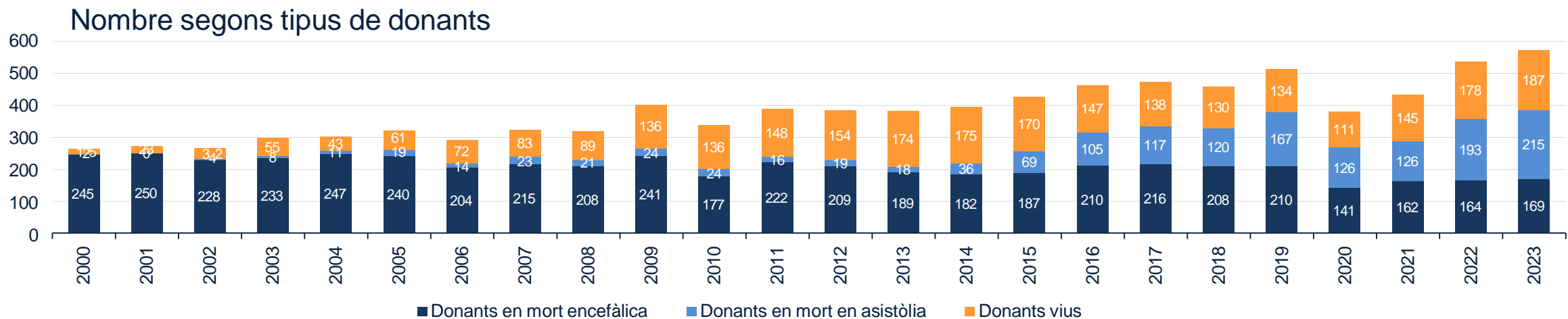
3

Pàncrees

Donació segons tipus de donants

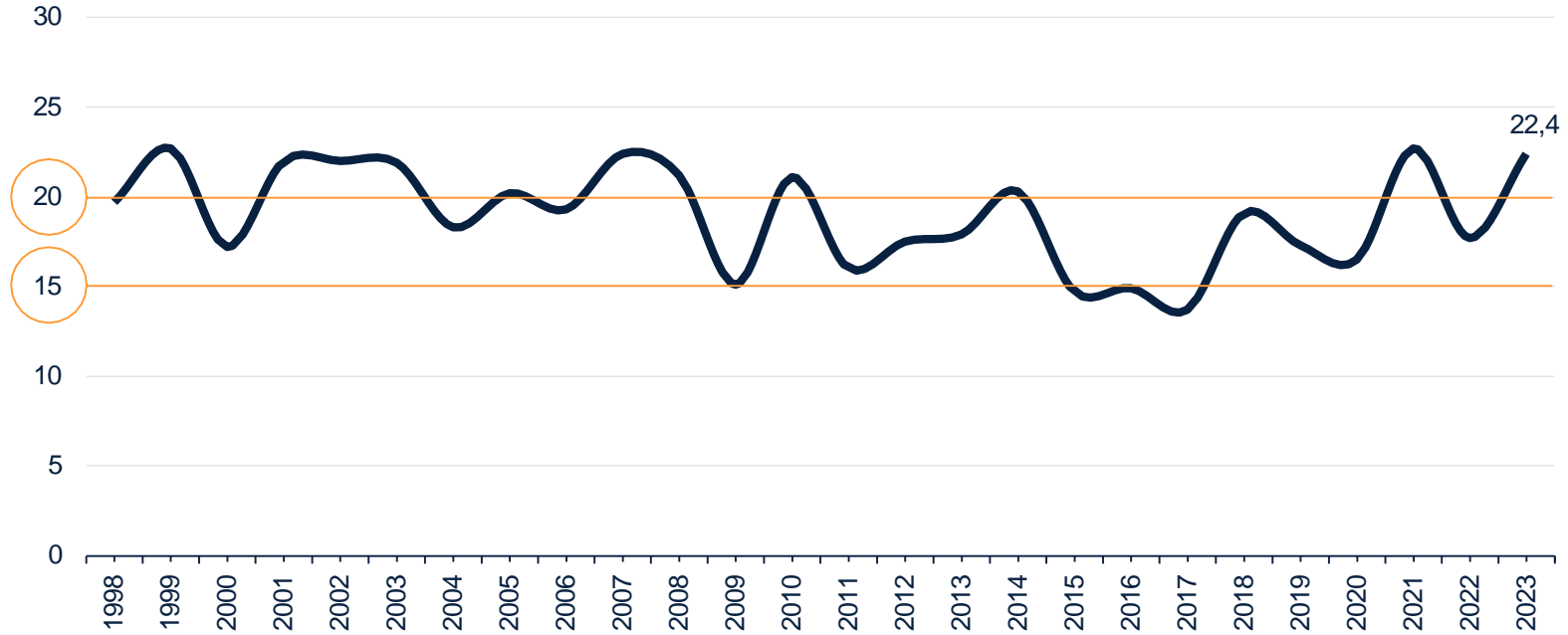
“Es consolida el canvi de perfil del donants cadàver: els donants de mort en assistència superen per segon any consecutiu als de mort encefàlica. Els donants vius també segueixen augmentant.”

***“El 78% de les famílies
han donat el consentiment
a la donació dels òrgans
del seu familiar.”***

Percentatge de negatives familiars

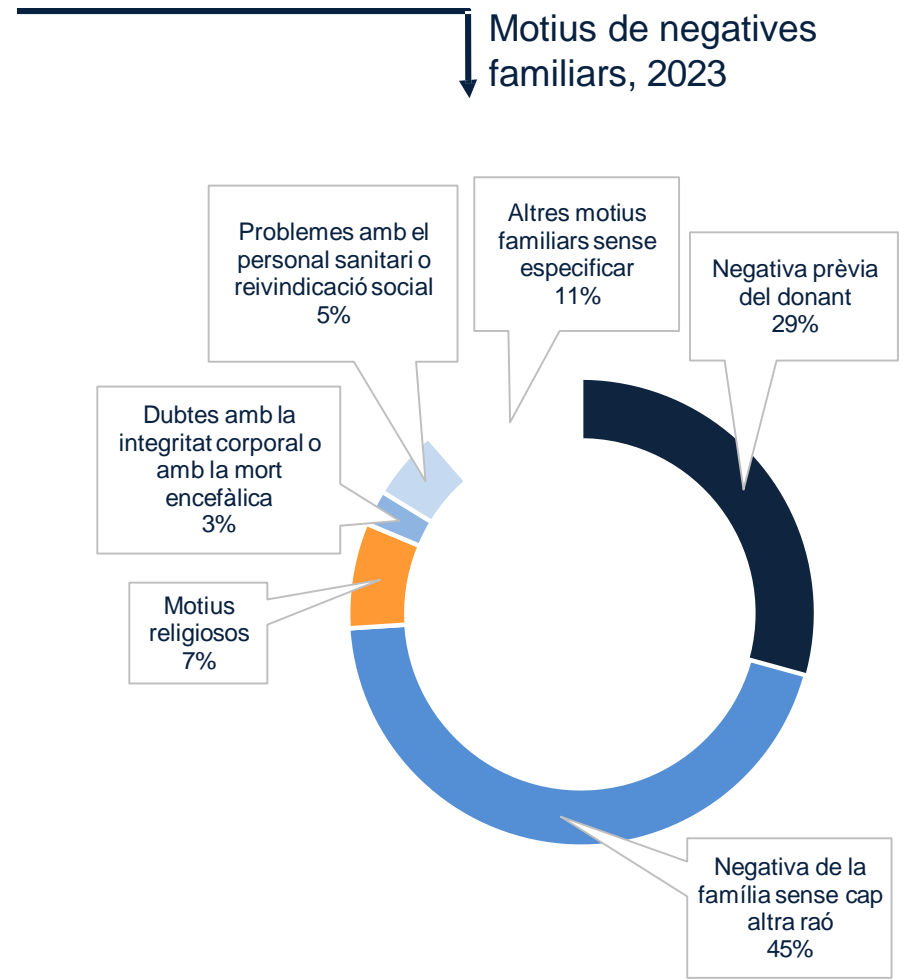
Evolució del percentatge de negatives familiars

123 negatives familiars el 2023, més que l'any anterior

22,3% (56) de negatives en casos de mort encefàlica

22,5% (67) de negatives en casos de mort en assistòlia

“El transport aeri i terrestre a Catalunya està coordinat per l’OCATT i gestionat amb el SEM, l’Aeroport de Barcelona i les companyies aèries”

Distribució i intercanvi d'òrgans

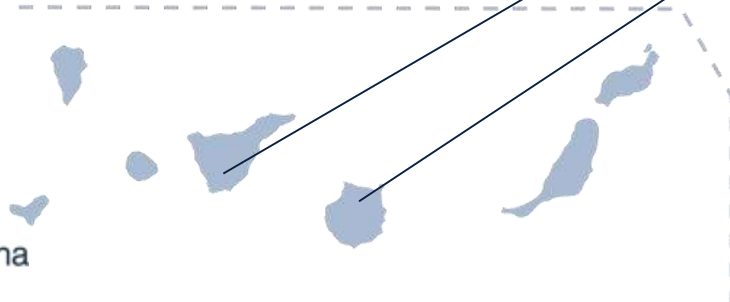

182 ronyons han viatjat a Catalunya en vols regulars de Vueling i Iberia i **120** vols privats d'anada i tornada des de Barcelona a diferents ciutats d'Espanya o d'altres països europeus organitzats per la UCIO, l'oficina de coordinació de l'intercanvi d'òrgans de l'OCATT, amb la col·laboració del SEM, de l'Aeroport de Barcelona i de les companyies aèries.

1.485 serveis de les ambulàncies del SEM (**101.115 km**)*

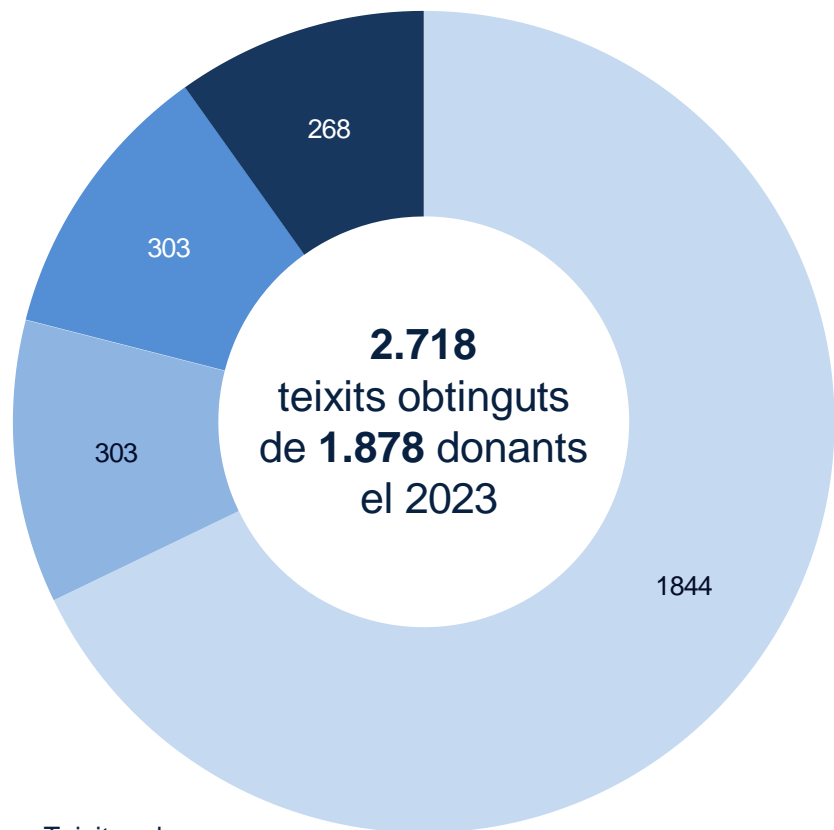
*Font. Ambulàncies Domingo

Donació i trasplantament de TEIXITS

“Més de 14.387 pacients s’han beneficiat dels teixits distribuïts pel Banc de Sang i Teixits (BST) gràcies a la donació després de la mort”

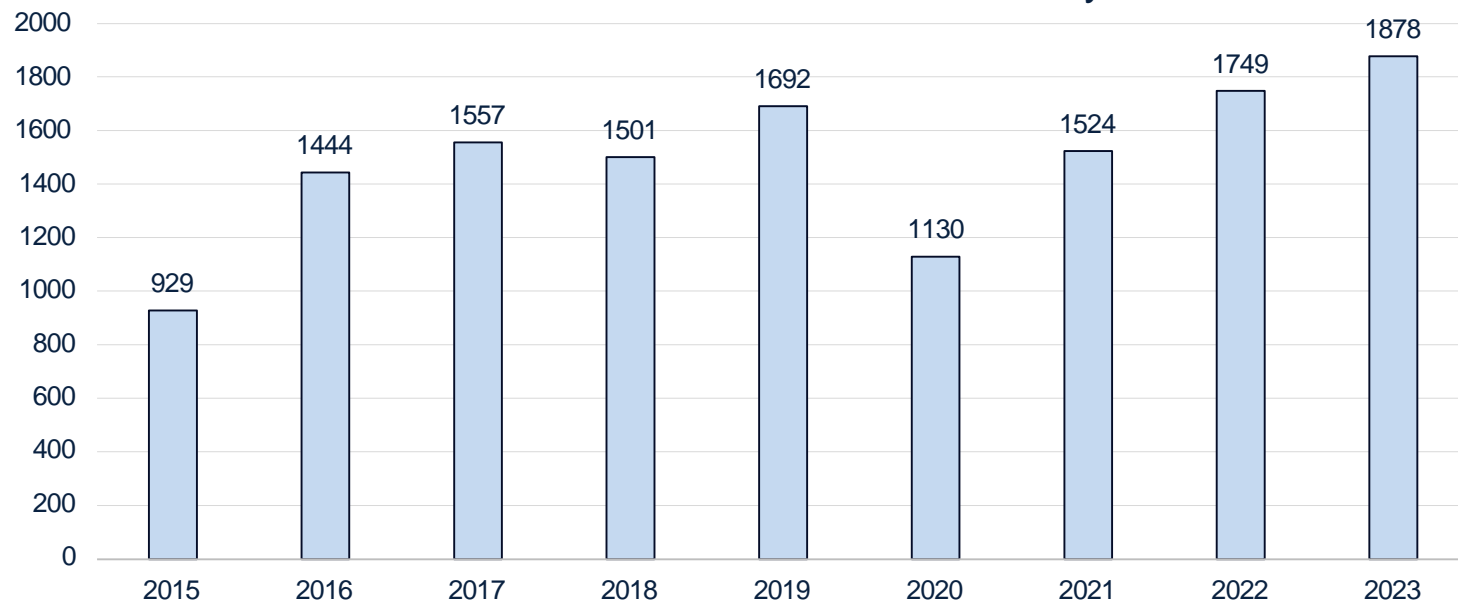
Donació cadàver de teixits

- Teixit ocular
- Teixit musculoesquelètic
- Teixit cardiovascular
- Teixit cutani

*18 donants
d'altres CCAA

Evolució del nombre de donants de teixits a Catalunya

La donació de
teixits augmenta
un 7,4% respecte
a l'any 2022

Els teixits
obtinguts
s'incrementen un
2,0% respecte a
l'any 2022

Font: Donor Center, Banc de Sang i Teixits

“2023 també representa un nou rècord en donació de teixits, tant pel que respecta el nombre de donants com el de teixits obtinguts, principalment per l'augment dels donants de còrnia”

Donació cadàver de teixits per centre

Posició	Centre sanitari	N Donants
1	H. Bellvitge	345
2	H. Vall d'Hebron	320
3	H. Clínic de Barcelona	162
4	IMLCFC	138
5	H. Josep Trueta (Girona)	121
6	Fund. Althaia (Manresa)	106
7	H. Sant Pau	100
8	H. Figueres	73
9	H. Germans Trias i Pujol	68
10	H. Palamós	56
11	H. General de Granollers	37
12	H. Sant Joan de Reus	33
13	Hospital d'Olot	29
14	H. Verge de la Cinta (Tortosa)	24
15	H. del Mar	23
16	H. Esperit Sant	23
17	H. Santa Creu (Vic)	21
18	Hospital General de Vic	19
19	Centres d'altres CCAA	19
20	MLCFC-Tarragona	18
21	ConSORCI Hospitalari de Mataró	15

Posició	Centre sanitari	N Donants
22	H. Mútua de Terrassa	14
23	ConSORCI Hospitalari Parc Tauli	13
24	H. General Hospitalet	13
25	H. Santa Caterina Salt	13
26	H. Moisès Broggi	13
27	H. Viladecans	11
28	H. Joan XXIII (Tarragona)	9
29	H. Arnau de Vilanova (Lleida)	8
30	Hospital de Terrassa	7
31	Donor Center (BST)	7
32	H. Barcelona	4
33	H. Sant Joan (Esplúgues)	3
34	Corachan	3
35	ICO L'Hospitalet	2
36	Hospital de Blanes	2
37	H. Pius Valls	1
38	H. General de Catalunya	1
39	H. Sant Jaume de Calella	1
40	Centre Geriàtric Maresme	1
41	H. Santa Tecla	1
42	H. Sant Jaume de Manlleu	1
43	Clínic Teknon	1

42
centres sanitaris
catalans han
obtingut almenys
1 donant cadàver
de teixits

L'Hospital de
Bellvitge ha estat
amb **345** donants
el centre amb
més activitat de
donació de
cadàver

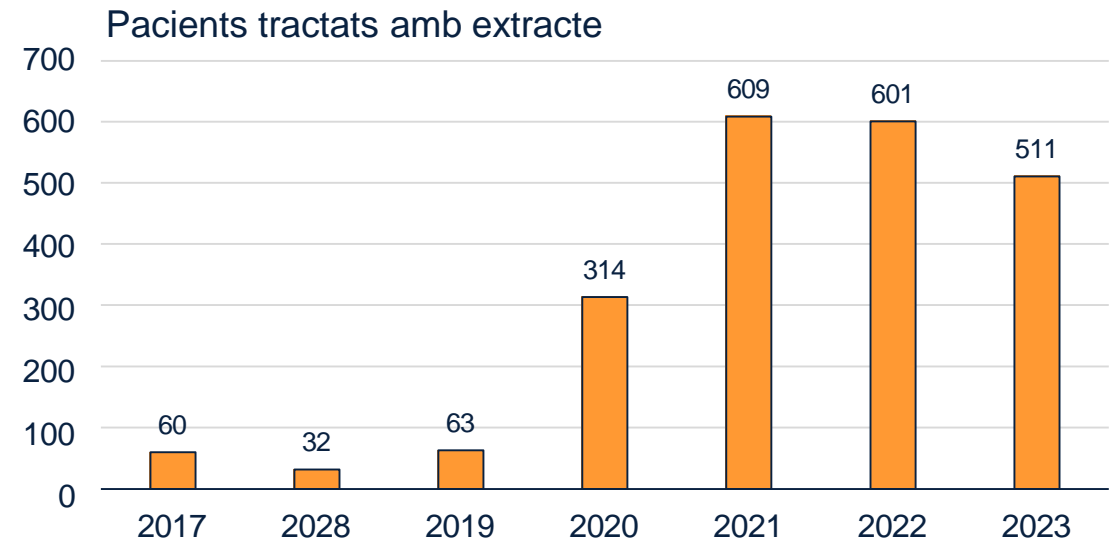
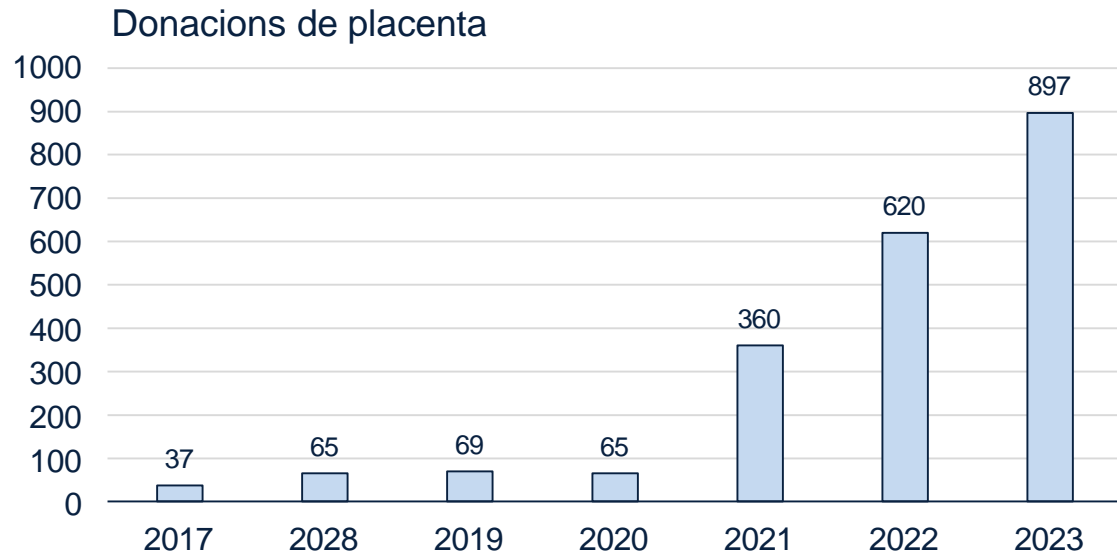
Donació i ús de Membrana Amniòtica

S'utilitza des de fa més de 100 anys en el camp oftalmològic.

Increment lineal de la donació en els darrers 4 anys. Gran implicació de les gestants i llevadores fent que s'hagin superat les previsions de donació marcades.

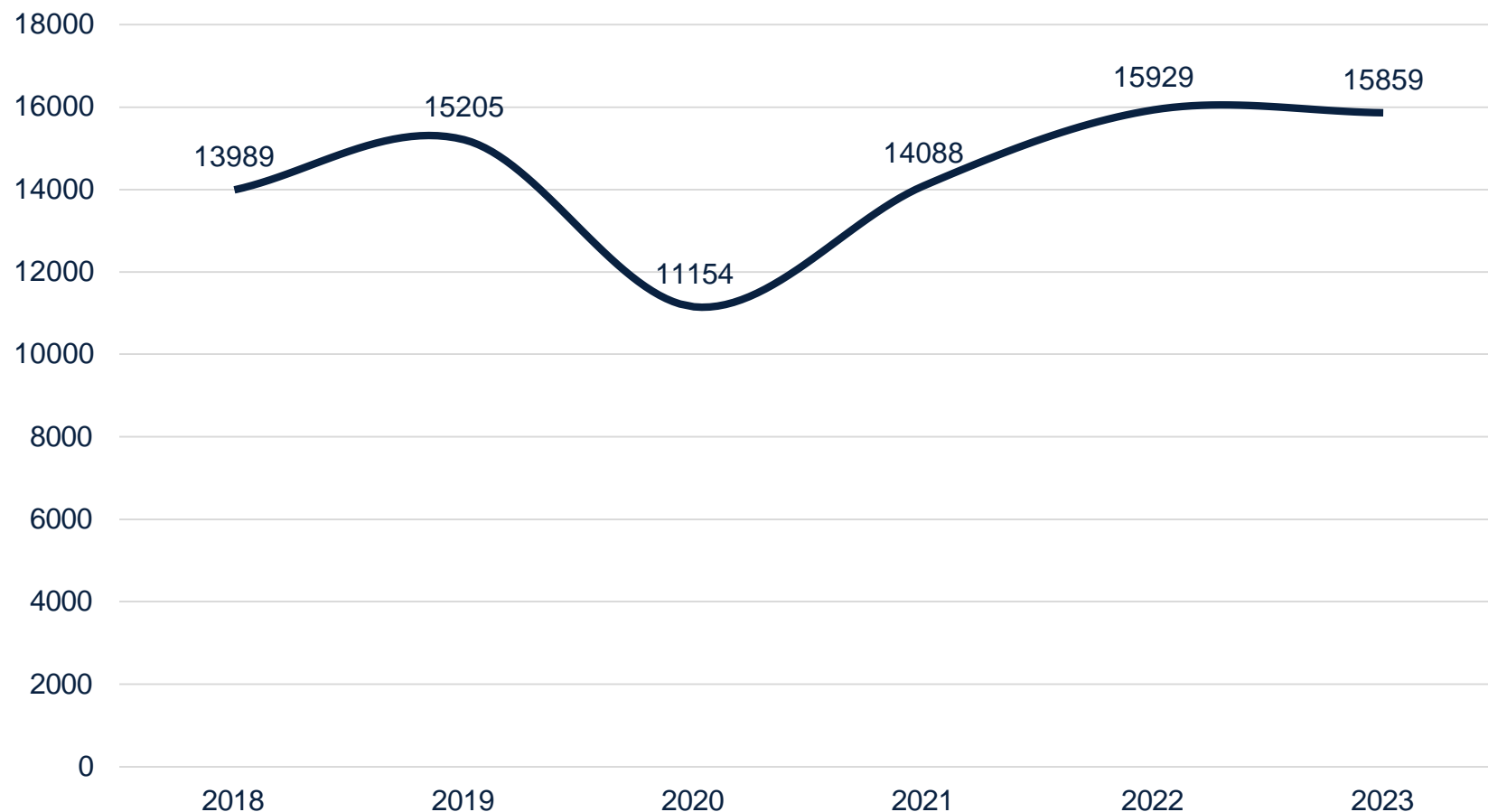
Es processa en fragments o en pols liofilitzat per fer extracte per a ús exclusivament oftalmològic per a pacients que pateixen principalment Síndromes de l'Ull Sec de diferent etiologia i **majoritàriament de forma crònica; el que ha comportat la necessitat d'incrementar les donacions d'aquest tipus de teixit.** També es fa servir per patologies agudes (úlceres, coadjuvant en trasplantament corneal, etc.)

Font: Banc de Sang i Teixits (BST)

Distribució de teixits

Evolució dels teixits distribuïts pel Banc de Sang i Teixits

Font: Banc de Sang i Teixits (BST)

15.859 Teixits distribuïts pel Banc de Sang i Teixits al 2023

3.194 Unitats

T. Ocular

12.002 Unitats

T. Musculoesquelètic

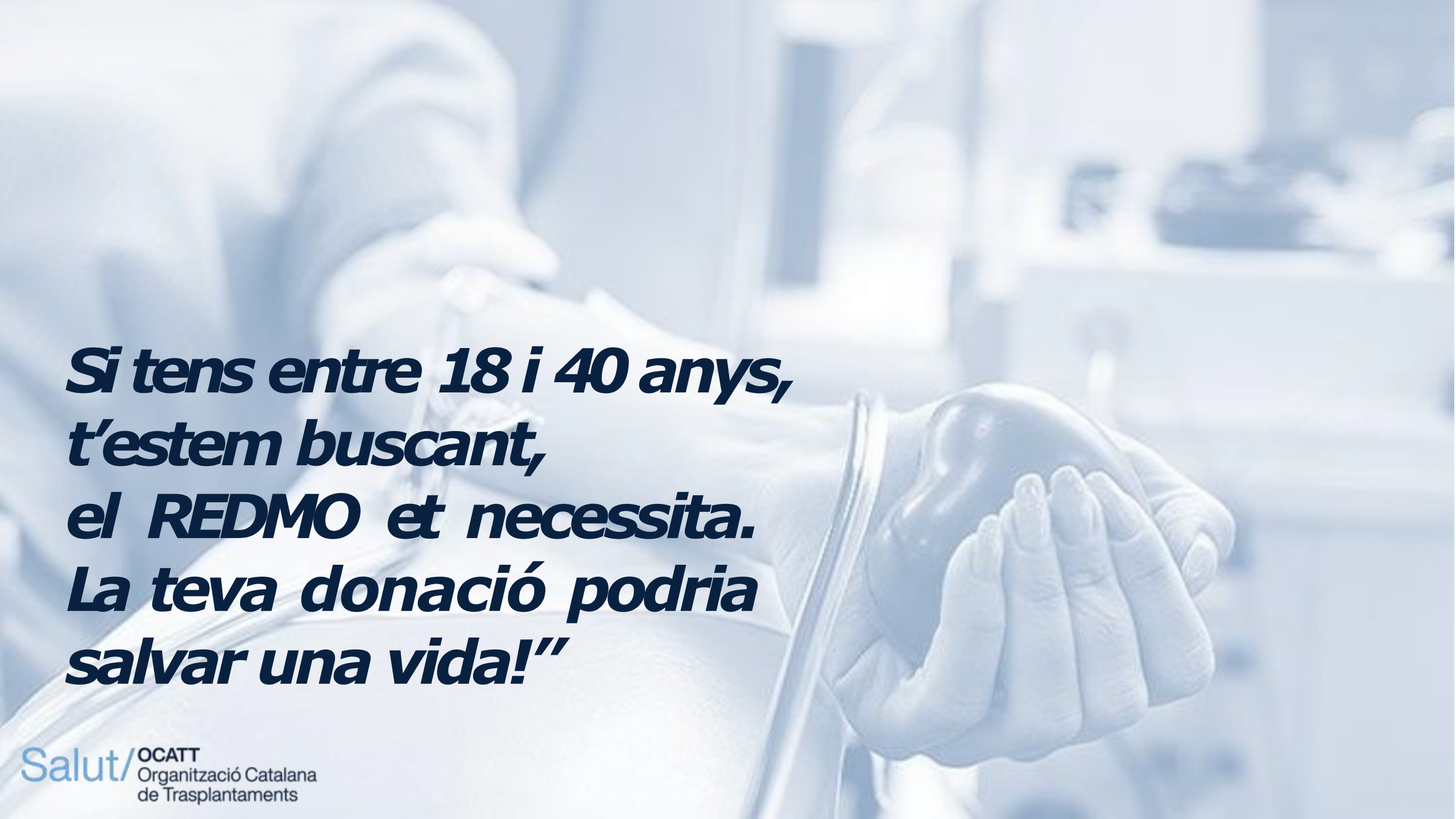
395 Unitats

T. Cutani

268 Unitats

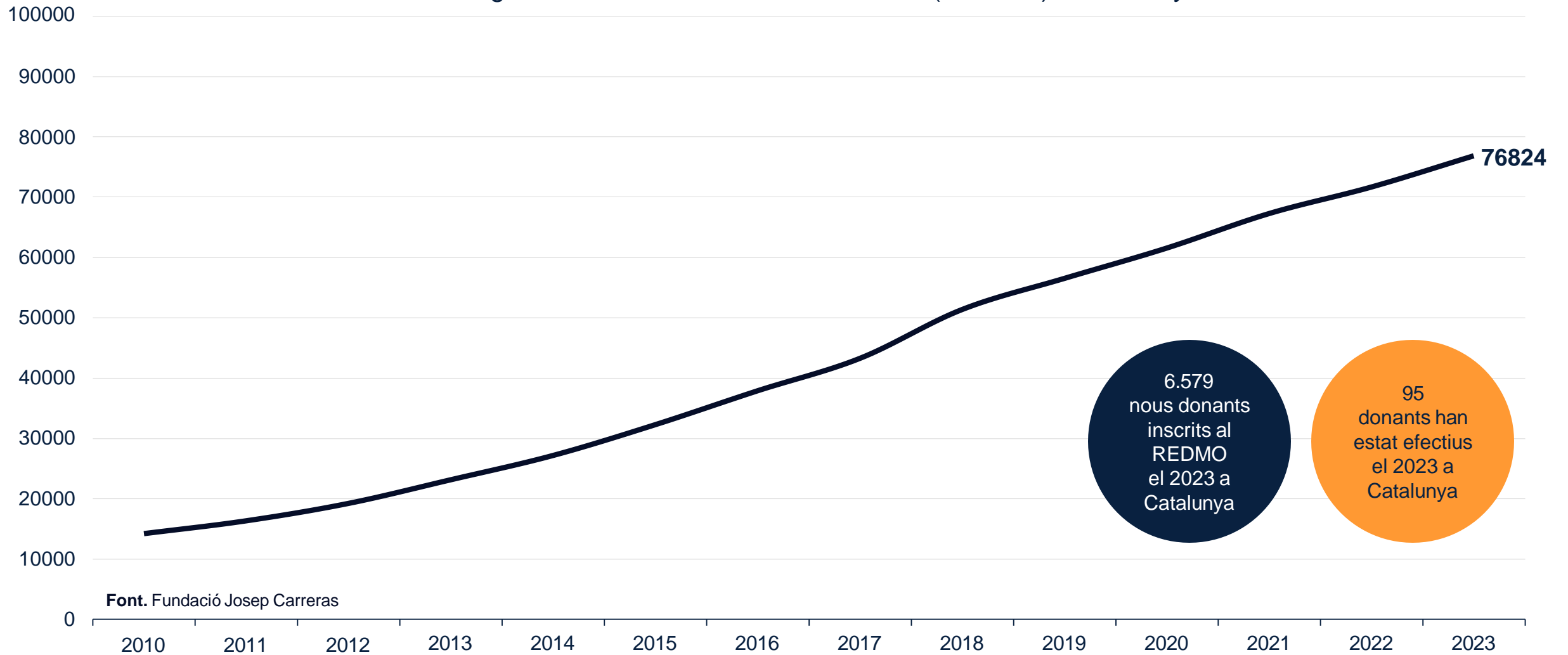
T. Cardiovascular

***Si tens entre 18 i 40 anys,
t'estem buscant,
el REDMO et necessita.
La teva donació podria
salvar una vida!"***

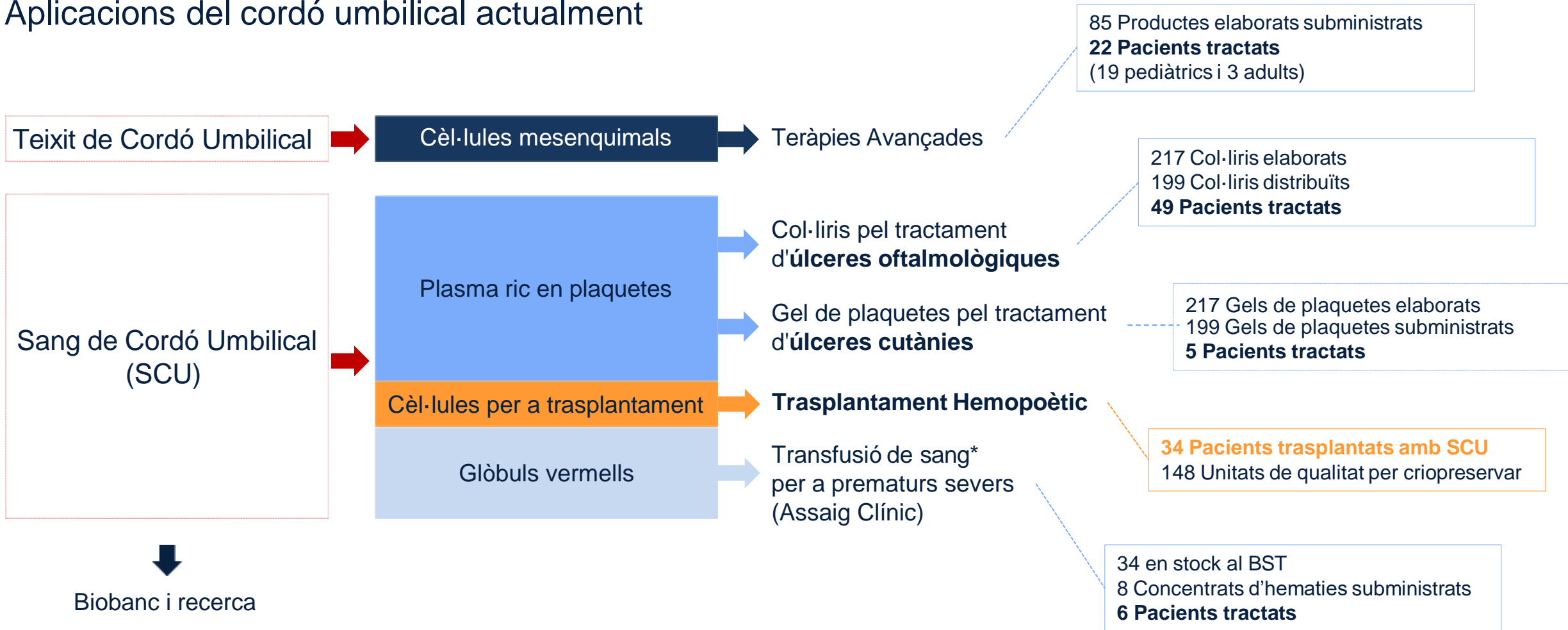
Donació de Medul·la Òssia

Donants voluntaris inscrits al Registre de Donants de Medul·la Òssia (REDMO) a Catalunya

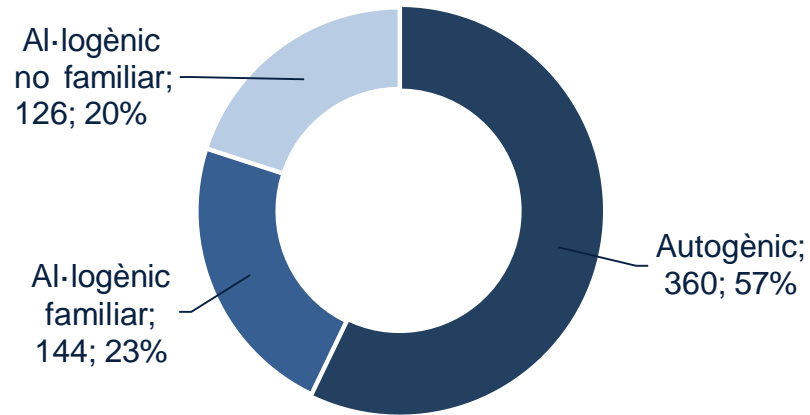
I el cordó umbilical?

Aplicacions del cordó umbilical actualment

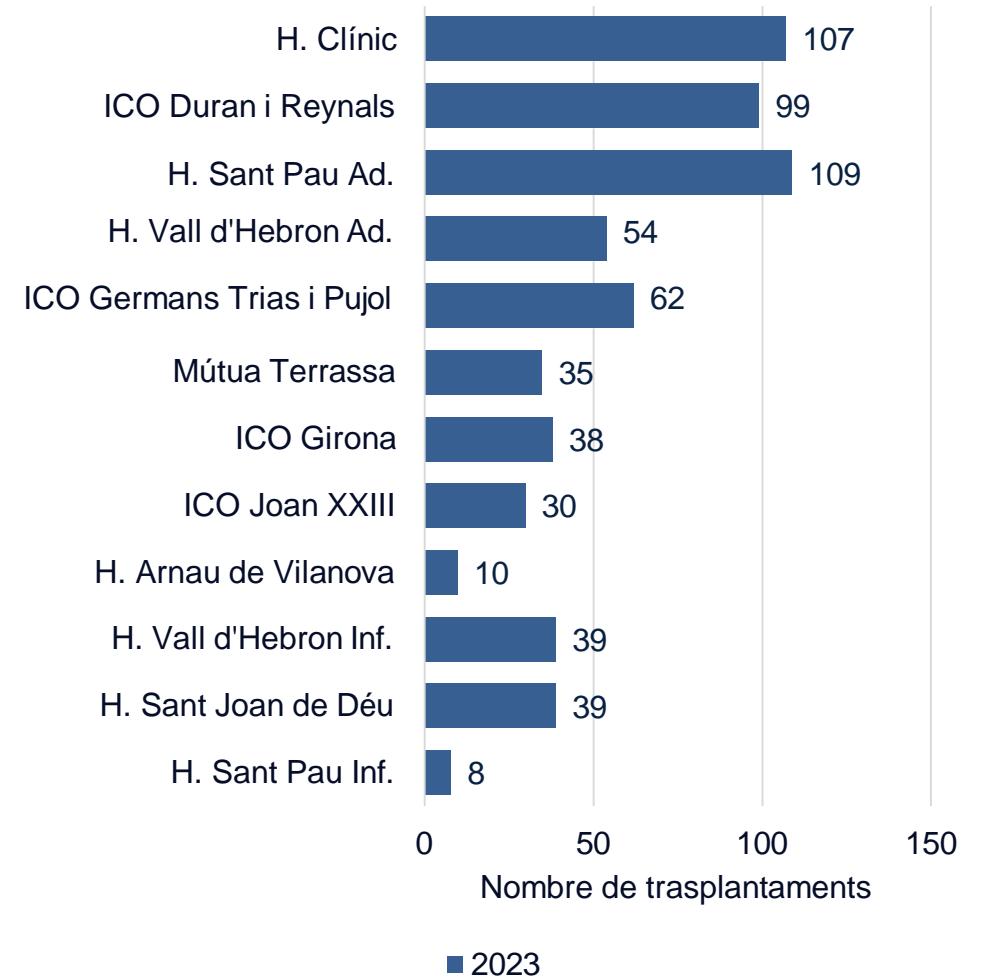

Trasplantament de progenitors hematopoètics

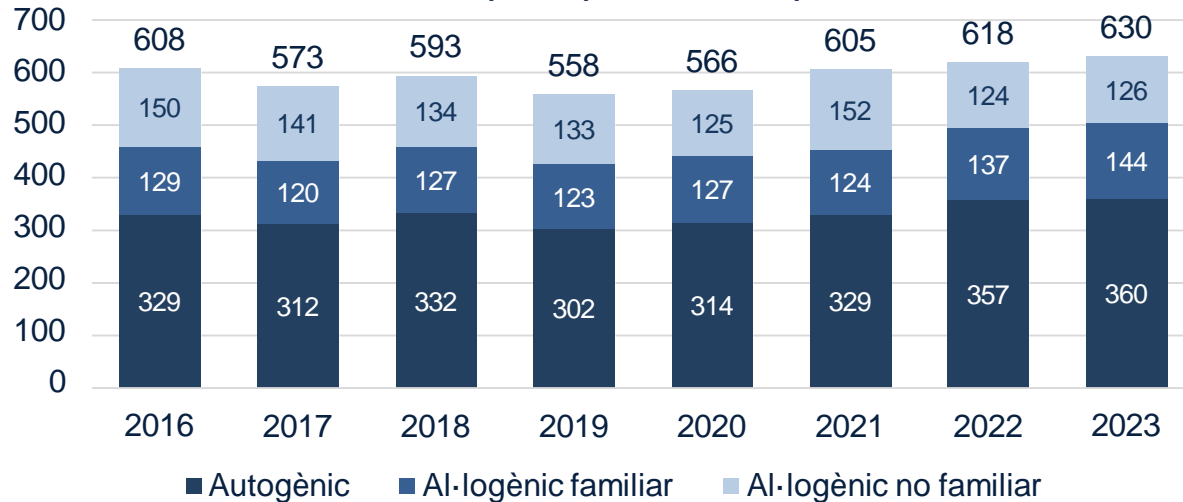
Activitat per tipus de trasplantament, 2023

Trasplantaments de progenitors hemopoètics per centre

Evolució de l'activitat per tipus de trasplantament

Fites 2023

- **384, nou rècord de donació d'òrgans a Catalunya** (Taxa: 49 donants per milió de població.)
- **1.393, nou rècord de trasplantaments d'òrgans a Catalunya** (Taxa: 176 trasplantaments per milió de població.)
- **Nous màxims històrics en trasplantaments pediàtrics de fetge (24) i de cor (12) a Catalunya.**
- **Nou rècord de trasplantaments renals** realitzats a Catalunya amb 976 intervencions.
- **187, nou màxim de donants vius a Catalunya**, tots ells de ronyó.
- **Nou rècord de donació de teixits**, amb 1.878 persones que han donat algun teixit després de morir.
- **6.579 nous potencials donants de medul·la òssia inscrits al REDMO al llarg de 2023.**
- **Nou rècord de trasplantaments de progenitors hemopoètics**, amb 630 intervencions.

**Generalitat
de Catalunya**

Salut/OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments